

C-379/08. és C-380/08. sz. egyesített ügyek

Raffinerie Mediterranee (ERG) SpA és társai

kontra

Ministero dello Sviluppo economico és társai

és

ENI SpA

kontra

Ministero Ambiente e Tutela del Territorio e del Mare és társai

(a Tribunale amministrativo regionale della Sicilia [Olaszország]
által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek)

„A szennyező fizet elve – 2004/35/EK irányelv – Környezeti felelősség –
Az időbeli hatály alkalmazhatósága – Az említett irányelv átültetésére előírt
időpontot megelőző és ezen időpontot követően folytatódó szennyezés –
Felszámolási intézkedések – Az érintett vállalkozásokkal folytatott
konzultáció kötelezettsége – II. melléklet”

J. Kokott főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2009. október 22. I - 2010

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2010. március 9. I - 2011

Az ítélet összefoglalása

1. *Környezet – A környezeti károk megelőzése és felszámolása – Környezeti felelősség – 2004/35 irányelv – Felszámolási intézkedések (2004/35 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 7. cikk és 11. cikk, (4) bekezdés, valamint II. melléklet, 1.3.1. pont)*
2. *Környezet – A környezeti károk megelőzése és felszámolása – Környezeti felelősség – 2004/35 irányelv – Felszámolási intézkedések (2004/35 európai parlamenti és tanácsi irányelv)*

1. A környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló 2004/35 irányelvnek a II. mellékletével összefüggésben értelmezett 7. cikkét és 11. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy hivatalból elrendelje a környezeti károk felszámolására irányuló olyan intézkedések lényeges módosítását, amelyekről az érintett gazdasági szereplők együttműködésével lefolytatott kontradiktórius eljárás keretében döntöttek, illetve amelyeket már kiviteleztek, vagy amelyek a kivitelezés szakaszában vannak. Azonban az ilyen határozat elfogadása céljából:
 - azt, hogy az illetékes hatóság azonnal intézkedjen;
 - az említett hatóság köteles továbbá felhívni többek között azokat a személyeket, akiknek a területén ezen intézkedéseket végre kell hajtani, hogy nyújtsák be észrevételeiket, amelyeket figyelembe vesz, és
 - e hatóságnak figyelembe kell vennie a 2004/35 irányelv II. mellékletének 1.3.1. pontjában említett kritériumokat, továbbá ezen irányelv 11. cikke
- e hatóság köteles meghallgatni azon gazdasági szereplőket, akiknek ilyen intézkedéseket írtak elő, hacsak a helyzet sürgőssége nem kívánja meg

(4) bekezdésének megfelelően az általa e tekintetben elfogadott határozatban fel kell tüntetnie a választásának pontos indokait, valamint adott esetben azon indokokat, amelyek igazolhatják, hogy az említett kritériumokra tekintettel például a környezeti helyzet sürgőssége miatt nem volt szükséges vagy nem történetett részletes vizsgálat.

(vö. 67. pont és a rendelkező rész
1. pontja)

2. A környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló 2004/35 irányelvvel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy a környezeti felszámolási intézkedésekkel érintett gazdasági

szereplőknek a területeik használatához való jogát attól a feltételtől tegye függővé, hogy az ezen intézkedésekkel megkövetelt munkálatokat elvégzik még akkor is, ha az említett területeket ezen intézkedések nem érintik azon oknál fogva, hogy azok már korábbi „tisztítási” intézkedések tárgyát képezték, vagy sosem voltak szennyezettek. Azonban az ilyen intézkedést igazolni kell a környezeti helyzet súlyosbodása ott történő megakadályozásának célkitűzésével, ahol a környezeti felszámolási intézkedéseket alkalmazzák, vagy az elővigyázatosság elve alapján azzal a célkitűzéssel, amely más környezeti károkra a gazdasági szereplők ezen felszámolási intézkedések tárgyát képező egész tengerparttal határos említett területein történő megjelenése vagy felbukkanása megelőzésére irányul.

(vö. 92. pont és a rendelkező rész
2. pontja)